

KOMENTÁŘ: SUMMIT V SIBIU

Experti z EUROPEA reagují na Summit v Sibiu 2019 (květen)

Vladimír Bartovic | Odpolední čaj namísto přelomového summitu

Speciální summit v Sibiu poprvé zmínil předseda Evropské komise Jean Claude Juncker ve svém projevu o stavu Unie v roce 2017. Jeho záměrem bylo přijmout rozhodnutí potřebná pro jednotnější, silnější a více demokratickou Unii den po (zamýšleném) Brexitu. Dnes je Velká Británie stále členem a je nejisté, jestli vůbec odejde a 27 lídrů členských států Unie je velice vzdáleno přijetí jakýchkoli rozhodnutí o budoucnosti Unie. Všichni čekají na výsledky voleb do Evropského parlamentu a vyjednávání o složení budoucích evropských institucí bude dominovat jejich agendě v nejbližších měsících.

Takže místo přelomového summitu, který měl učinit zásadní rozhodnutí o budoucnosti Evropské unie se všichni lídři setkali na odpolední čaj v pokojné atmosféře předstírané jednoty. Juncker řekl, že to bylo jedno z jeho nejsnazších jednání Evropské rady, kterých se zúčastnil. Avšak tato atmosféra se po evropských volbách může dramaticky změnit, jelikož rozdíly v názorech lídrů na budoucnost Unie jsou větší než kdykoli předtím.

Christian Kvorning Lassen | Posílení práv a ochrany občanů: Důraz na občany vyšuměl ve vágní deklaraci

Summit v Sibiu se měl zaměřit na pět oblastí jednání, mezi nimi na „Ochranu a posílení práv občanů“, vyústil však v něco, co lze žertem nazvat „Desatero přikázání“, z nichž většina zdůrazňovala zlepšení Unie pro občany. Zatímco rétorika je chvályhodná, výsledky byly neuspokojivé. Text hovoří o zajištění budoucnosti pro příští generace, ale změny klimatu redukuje do pouhé poznámky pod čarou. Pomoci nejzranitelnějším v Evropě tím, že se „lidé postaví před politiku“, je jalové prohlášení v momentě, kdy vytváření společného evropského azylového systému stále brání zejména země V4. Závazek investic do soft a hard power je relativně nezávazný a důraz na spolupráci s mezinárodními partnery v době, kdy Spojené státy dělají vše, co je v jejich silách, k rozsévání neshod, je téměř dojemný.

Vzhledem k bouřlivému období voleb do Evropského parlamentu si však občané budou muset počkat až do 28. května a možná i déle, než kromě deklarace nesoucí označení „pro občany“ uvidí i hmatatelné výsledky.

Zuzana Stuchlíková | Zpráva světu: Stále jsme Unie

Summit v Sibiu se nezapíše do historie jako významný milník, kterým měl být podle původních plánů. Není novým začátkem pro Eu jako společenství 27 členských států ani nepředstavil novou vizi budoucnosti EU - hlavní strategická rozhodnutí budou přijata až po evropských volbách. Místo toho se Deklarace ze Sibiu zaměřuje na základní principy fungování EU - vůli evropských lídrů spolupracovat a hledat společná řešení, hledat jednotící prvky. Reflektuje výzvy, které před námi stojí, a slibuje vybudovat Unii schopnou vyrovnat se s nejnaléhavějšími výzvami 21. století. Toto poselství je důležitější v globálním měřítku než pro domácí publikum - vedoucí představitelé EU znovu zdůraznili svůj závazek mluvit jedním hlasem, spolupracovat s partnery a nadále podporovat mezinárodní řád založený na pravidlech. Deklarace speciálně uvádí výzvy v oblasti obchodu a životního prostředí, což jen podtrhuje tradiční chápání EU jako „Soft power“. Ve světle mnoha vnitřních sporů tak Evropa prostřednictvím Deklarace ze Sibiu vysílá světu zprávu – stále jsme Unie.

Louis Cox-Brusseau | Summit v Sibiu – důsledky pro oblast svobody, spravedlnosti a bezpečnosti

Lídři 27 členských států Unie se setkali na neformálním zasedání Evropské rady, aby prodiskutovali priority pro strategickou agendu EU na období let 2019-2024. Ti, kteří doufali v jasné a inovativní poselství o budoucnosti evropské bezpečnosti, obrany a občanských svobod, budou zklamáni. Summit pouze přijal vágní deklaraci obsahující deset bodů o záměrech příští strategické agendy EU po volbách do Evropského parlamentu v květnu 2019, aniž by zmínili jakékoli konkrétní iniciativy. Summit neupřímně použil výrazy jako „Evropská obrana“, „větší evropská integrace a spolupráce“, „dodržování pravidel právního státu a demokracie“ bez toho, aby stanovil konkrétní indikátory týkající se plánu EU na dosažení těchto cílů. Summit v Sibiu by proto mohl být nejlépe nazván jako „obvyklé jednání“ – s tím, že větší očekávání lze mít od další Evropské rady, která se bude konat 28. května, po bouřlivých volbách do Evropského parlamentu.

Vít Havelka | Pracovní příležitosti, růst a konkurenceschopnost

Summit v rumunském Sibiu byl původně zamýšlen jako přelomová událost, která by měla odstartovat novou éru Evropské unie poté, co ji Spojené království opustí. Jelikož však Britové nadále zůstávají součástí EU, byl význam summitu výrazně umenšen. Místo velkolepého restartu jsme byli pouze svědky vydání obecné deklarace definující deset principů, na jejichž základě by EU měla fungovat v budoucnosti. S ohledem na ekonomické politiky deklarovali lídři, že veškeré budoucí kroky budou založeny na principu férovost tak, aby se ekonomické rozdíly mezi občany nadále zmenšovaly. V sázce je mnoho. Globální ekonomika prochází rapidní a rychlou změnou, která je způsobena digitalizací a proměnami globálního výrobního řetězce. Pokud Evropa nechce zůstat pozadu, musí jednat rychle a v jednotě. Následujících deset až patnáct let budou totiž klíčové pro to, aby si Evropané zachovali současnou prosperitu. Z tohoto hlediska je povzbuzující vidět, že evropští lídři jsou si těchto výzev vědomi a jsou ochotni spolu spolupracovat.

Kateřina Davidová | Sibiu vs. klimatická změna: propast mezi progresivisty a zpátečníky se zvětšuje

Ačkoli se tento summit evropských hlav států konal pod názvem "Budoucnost Evropy", ten největší problém naší budoucnosti zde byl značně upozaděn. Zatímco před summitem mnozí doufali, že by právě tohle mohl být ten důležitý milník, kdy se EU shodne na navýšení svých klimatických závazků, po summitu panuje zklamání. Ve finální deklaraci je akce proti změnám klimatu zmíněna pouze na čestném posledním místě a téma je rámováno nikoliv jako existenční nutnost, ale jako prostředek na posílení globálního statusu Evropy. Mimo to se klima ukázalo jako téma rozdělující členské státy. Na jedné straně stojí Francie v čele s Macronem, který vyzval k tomu, aby se klima stalo „klíčovým závazkem“ a získal podporu osmi členských států pro prohlášení volající po nulových čistých emisích do roku 2050. Na druhé straně stojí Německo v čele s Merkelovou, která v otázce zvyšování závazků zůstává vyhybavá a nekonkrétní. Aby však byla evropská klimatická politika efektivní, musí se na navýšení cílů shodnout všechny státy, nikoliv jen pár ochotných. Lze očekávat, že tato otázka bude jedním z hlavních témat nadcházející Evropské rady v červnu tohoto roku.